

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 18.

New York, 11. februar 1902.

Leto X

Mesto Paterson zgorelo.

Seststo hiš je razdejanih.

5000 osob brez domovja.

Izjemno stanje.

10.000.000 dolarjev škode.

Paterson, N. J., 9. februarja. V prijaznem in inače vedno veseljem središču ameriške svilene obrti vlada danes strah, beda in žalost. Velik del trgovskega in tudi zasebnega okraja je v pripeljen in mesto še vedno gori, ne da bi človeška sila zamogla požar ustaviti. Na stotine rodbin, ktere so zgubile vse svoje imetje, ostalo je brez domovja, hrane in zaslužka, kajti tovarne, trgovine in delavnice uničil je plamen. Treba bode par let, predno bode mesto zadobilo svojo prejšnje lice.

Goreti je pričelo danes med polnočjo in 1. uro v skladišču voskov poulične trolley železnice. Par minut kasneje bili so že trije bloki v plamenu, jedna cerkev in policijsko glavnino postaja sta zgoreli. Toda to je bil stoprav pridetek.

Ker je v času nevrede vel močan severozapadni veter, razširjal se je ogenj, ki je nastal v središču mesta, nepopisno hitro na vse strani in Paterson ni danes nič drugega, nego velika razvalina.

Trgovska poslopja, mestna hiša, tovarne, cerkev, šole, cele vrste stanovanjskih hiš in palač bogatih so zgorle, in ako bi bilo še 10-krat toliko gasilcev na mestu, bi nič ne koristilo, kajti kjerkoli so z gašenjem pričeli, povsod so se moralni nezmojni vročini umakniti.

Ogenj se je razširjal od ulice do ulice, ni jedna mu ni bila preširoka, ni jedna kamenita hiša mu ni ustavila pogubnoščino poti.

Ob pridetku požara prišlo je na lice mesta na tisoče radovednežev, da vidijo grozni prizor, toda kmalu so radovedneži svedeli in videli, da tudi njihove hiše gore, ne da bi oni samogli editi proti domu.

Vedno, da tudi njihove hiše gore, pričeli so nesrečni vpti in kričati, da je človeka v srce zbolelo. Kajmokoli so se osrli, videli so le ogenj in dim ter tako jim ni preostalo drugačje, nego rešiti življene in iskati prenobične v mrtvih noči.

Po aličah so iskali obetje svoja deca, žene svoje može in otroci stare, dokler jim niso dali usmiljeni ljude da daleč od požara prenobične.

Groznej noči je sledil grozni dan, kajti požar se je še vedno razširjal. Iz dvajsetih sosednjih mest in mestnih prihitev so gasilci na pomoč. Mnogo jih je prišlo s posebnimi vlaki iz 30 milij oddaljenih krajev. Toda vse skupaj niso mogli počasno omejiti.

Mayor Hinchcliffe se je danes posvetoval, kaj mu je storiti, da preskrbi za 5000 osob, ki so brez domovja, prenobične. Med tem, ko se je mayor posvetoval s mestnimi odborniki, zborovali so uradniki društva, loš, duhovni itd. v cerkvi sv. Pavla, da ukrenejo, kaj jim je storiti, da ljudem prenobične pomoč. Ostala mesta v New Jerseyju so namnila, da bodo nesrečnemu Patersonu pomagala. Štiri sotočije 5. milij. ga počasno stražijo mesto pred roparji in tatovi.

Pri seji mestnega zastopstva so sklenili pozvati občinstvo, naj vame one, kterih domovja so zgorela, naj se nekaj časa na stan in hrano.

"Hill Bread Company" v Newarku poslala je o polnoučni 3000 hlebovih kruha v Paterson, katerega je bile ranjene.

so vojaki razdelili med pogorelo. Slednji so se nastanili na presbiterijanskem mirodvoru, kjer je več prasnih poslopij. V bolnico so pripeljali dosedaj 50 lahko ranjenih. Poulični promet je vstavljen, kajti trolli in država je zgubila skoraj vse vozove.

Vedina tovarn za svilo, od katerih je tukajšnje ljudstvo odvisno, je ostalo nepoškodovanih, toda ker so vse električno gonične, boda moral delo toliko časa podvajati, da bodo zopet gonično postajo zgradili, kar boste trajalo dva ali tri tedne.

Daniravno je bilo na stotine osob ranjenih, vendar v kolikor je znano, ni nikdo zgorel ali bil od razvalin usmrten. Vendar se bode pa to kasneje zvedeli. Bil bi pravi čudež, ako ni nikde zgorel.

Deset milijonov dolarjev škode.

Pet cerkev, vse banke, City Hall, vse občinske poslopja in nad 600 hiš je zgorelo. Škoda znaša, površno cenjena \$10,000.000.

Dan danes zvečer je zgorelo 26 blokov, kteri meje na Prospect St., Broadway, Paterson in Market St.

Ker so tudi vse tiskarne zgorle, danes patersonski časniki niso izšli. Poslopje tukajšnjih "News" je zgorelo o polnouči; "Sunday Guardian" pričelo je goreti, ko so tiskali nedeljkovo izdajo. "Morning Call" je prva zgorela.

Policijem je zgorela vse oblike in danes stražijo v civilnej obleki.

Da se v mestu vzdrži red in prepreči posle lopovom, proglašil je govor v Patersonu izjemno stanje.

Požar je nastal vsled pokvarjene električne naprave v trolley kolarni.

Zjutraj pričelo je pomanjkovati voda in več brizgalnic je prenehalo delovati. Na Market Street razletelo se je več sodov gazolina in nafte, kar je požar še povečalo.

Milica je obkobilila vse prostor in nikde ne sme na pogorišča.

Požar pogasili.

Paterson, 10. februarja. Zastopniki raznih zavarovalnih družb, kteri so danes obiskali pogorišče, ocenijo škodo na \$80,000.000.

Klub temu, da je nesreča tolika, prosilo je dosedaj le 12 osob pri Women's Relief Committee podporo. V cerkvah in orožarnah prenobljuje na stotine ljudi. V kolikor je dosedaj znano, ostalo je 400 rodjin brez domovja.

Razna mesta ponudila so nesrečnemu mestu podporo, kjer je pa mestna uprava hvaležno zavrnula. Povsodi voda mir in dosedaj so vojaki aterirali le tri osobe.

Daniravno so bančna poslopja zgorle, poslujejo danes banke da lje v drugih poslopijih.

Pogled na razvaline je zelo žalosten, kajti kakor daleč je videti, opaziti je le gole ožgane stene. S popravljamo bodo takoj pričeli.

Tovarne niso poškodovane, kakor se je včeraj poročalo, in včerini tovarni se že danes dela, kar je prava sreča za delavce. Zgoreli ni nikde, daniravno je nekaj osob ponesrečilo.

Popoludne so pričeli podirati posamesno stopeče stene.

V bančnih blagajnah, ktere so danes odkopali in razvalin, so našli denar nepoškodovan. Denarja je bilo nad \$3,000.000 v blagajnah.

Velik požar v Brooklynu.

Minolo soboto popolnouči pričela je goreti tovarna "Shadolt Orlage Manufacturing Co.", Flushing Ave. in Cumberland St., Brooklyn Borough v New Yorku. Ogenj se je hitro razširjal in razdeljal poslopje. Škoda znaša \$200.000. Dvajset konj je zgorelo. Šest gasilcev

so vojaki razdelili med pogorelo. Slednji so se nastanili na presbiterijanskem mirodvoru, kjer je več prasnih poslopij. V bolnico so pripeljali dosedaj 50 lahko ranjenih. Poulični promet je vstavljen, kajti trolli in država je zgubila skoraj vse vozove.

Jedajst osob zgorelo. St. Louis, Mo., 9. februarja. Danes je zgorel Empire hotel na Beaumont in Olive St. Jedajst osob je zgorelo. Več osob je ranjeno. Goreti je pričelo v kleti, par ur kasneje je bilo poslopije razdeljano.

Manji požari.

Wapella, Ill., 8. februar. Žitno skladišče "Greene & Dowling" je danes zgorelo. Vsed vetra se je vneslo tudi vodni potok pod vodo, da bodo zopet gonično postajo zgradili, kar boste trajalo dva ali tri tedne.

Yankton, S. D., 8. februar. Department prodajalnice tvrdke Faule je zgorelo. Škoda dosega \$50.000.

Poughkeepsie, N. Y., 7. februar. Danes zjutraj je požar vničil perilnicu Vassar vsečilišča. Škoda znaša \$15.000.

Chicago, Ill., 11. februar. Včeraj zvečer po predstavi pričelo je goreti tukajšnje gledišče "Orpheum".

Na Washington St. Dve ženski, ki sta po predstavi gledišča pometali so pogrešati in sta najbrže zgoreli. Škoda znaša \$50.000. Tekom minilih šestih mesecev je v Orpheum gledišču trikrat goralo.

Springfield, O., 10. februar. Tačozvani "East Street Shops" ali trgovine na imenovanju ulici so danes zgoreli. Škoda znaša 240 000 dolarjev.

Chicago, Ill., 11. februar. Včeraj zvečer po predstavi pričelo je goreti tukajšnje gledišče "Orpheum".

Nashville, Tenn., 8. februarja. In Madisonville in Earlington, Ky., se porota, da tamošnji strajkarji nameravajo soper skabe prepoditi, vendar se cesar so bosi najeli oboroženo stražo. Cesarski trdijo, da imajo "dokaz", da so hoteli strajkarji v rovih položiti dinamit.

Znamenje "prosperitete".

Toledo, Ohio, 8. februarja. Od 15. januarja nadalje je tukajšnja "American Bicycle Co." odslovila 700 delavcev in danes je postal zadržalih 300 delavcev brez kruha. Uzrok odslovitve je baje pomanjkanje naročil. Tekom desetih dni bodo tudi tovarno "National Steel Tube" za stalno zaprli.

Vsled prošnje bosov se organizirali.

Srečni naseljenec. Thomas Mulhern, iz county Dublina na Irskem, ki je prišel minolo leta v medkrovju parnika "Etruria" v Ameriko in kterečko so hoteli poslati nazaj, ker ni imel potrebnih denarja, odpotoval boda prihodnji teden bogatin srečen v svojo domovino. Minolo jesen dobil je Mulhern, ki je 65 let star, iz Amerike pismo, naj pride v New York, sko hčete videti svojega brata še živega. V pismu je bilo tudi omenjeno, da je brat zelo bogat, in da se mu hčete potovanje gotovo izplačalo. Prišel v New York iskal jo s pomočjo Peter Grodena svojega brata, kjerega je našel v Sullivanu, Maine.

Dne 10. t. m. je Thomasev brat umrl in ustavil svojemu bratu \$90,000. Thomas bode odšel na Irsko in tam z denarjem svojega brata preživel zadnje dneve svojega življenja.

Tekmovalni tek v Madison Square.

V gledališču "Madison Square Garden" v New Yorku vrši se šest-dnevni tekmovalni tek med raznimi znanimi brzoteki. Tekmovanje je za gledalce dolgočasno, vendar je pa bilo dne 10. februarja včeraj v areni malo promene, ker sta sta brzoteki Tom Finerty in Gus Guerrero sprla in pribela prstpati, da je moral posredovati policija.

Is Rochester v Oswego prihajajo jeduaka poročila. Pri Avon ostal je potuški vlak iz Pennsylvania in 41. ulici zgraditi novo sedemnadstropno gledišče, ktero bode veljalo \$500.000.

Novo gledišče v New Yorku.

Tvrdka Klaw & Erlanger, 1484 Broadway, Manhattan Borough, v New Yorku namerava na zapadnejši ulici v East Street zgraditi novo sedemnadstropno gledišče, ktero bode veljalo \$500.000.

Snežni viharji.

Syracuse, N. Y., 8. februar. V počitniščih osrednje in severne države New York je vsled snega promet zelo oviran. Na glavnih progah Centralne železnice prihajajo vlaki s smudem, na stranskih progah je promet ustavljen.

Is Rochester v Oswego prihajajo jeduaka poročila. Pri Avon ostal je potuški vlak iz Pennsylvania in 41. ulici zgraditi novo sedemnadstropno gledišče, ktero bode veljalo \$500.000.

Geneva, N. Y., 8. februar. V mestu in okolici razstaja blizzard. Promet poulične železnice med Waterloo in Seneca je ustavljen.

Malone, N. Y., 8. februar. Danes popoludne imeli smo jak snežni vihar. Sneg je zapadlo več čovjev visoko. Sneg pada tako gosto, da niti čez ulico ni videti.

Cincinnati, Ohio, 8. februar. Reka Ohio je v svojem gorenjem vodotoku smrznila. Parobrodni promet med Cattellburgom in Portmouth je ustavljen.

Oswego, N. Y., 9. februar. Promet je skoraj popolnoma ustavljen. Dvanajst potniških in več tovornih vlakov občutelo je v snegu.

Zakrinkani tatovi.

Minolo nedeljo po noči prišla sta dva zakrinkana roparja v stanovanje W. H. Fiedler, na Letteton Ave. v Newarku, N. J. Tu sta vsele zlato uro in \$15 gotovine ter mino odšla.

Zamorski dvoboje.

John Phillips in James Clark, oba zamorce, sta se včeraj na dvorišču gospodinje Elkins v West Virginiji, Kearns v Utah iz Clark v Montane nameravajo namreč vstanoviti novo družbo, ktera boda kontrolirala pridelek petroleja v Coloradi Utah, Wyoming in Californiji. Pridelkovati je toraj boja med obema družbama. Kapital nove družbe znaša \$10,000.000.

Nevarnost požarov.

Dasi se skoraj v vsakem malem mestu nahaja gasilstvo in raznovrstne gasilne potrebščine, vendar se čestotek zgoditi, da napravi ogenj veliko škodo in to na celo takozvalih ognjevarnih poslopijih. Rayno takoj kakov preti ogenj uničiti na živo in mnogokrat preti načemu življenu notranju bolezen, kjer po navadi izhaja iz bolečin želodca, ledic ali jetre. V tacih slučajih se priporoča piti Trinerjevo zdravilno vino, kjer ozdravi vsako notranjo bolečino. Ameriško zdravilno grenko vino izdeluje le: Josip Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

To priporočljivo zdravilo je izvrstno sredstvo za čiščenje krvi, in je dobiti v vsakej lekarni kakor tudi pri izdelovalcu.

Kadar pošilja novce v staro domovino obrni se, izvestno na:

FRANK SAKSER 109 Greenwich

St. New York.

Iz delavskih krogov.

Premogarji ne bodo štrajkali.

Indianapolis, Ind., 8. februarja. Uradniki "United Mine Workers" so s posestniki premogovih rogov sklenili in potrdili, da tudi za tekočo leto velja plačilna lestvica minolega leta. Na ta način odpade splošni štrajk premogarjev, s katerim so nekteri delavski vodje posestnikom rogov grozili.

Posestniki rogov v str

Entered January 13, 1902, as second-class
matter, Post Office at New York, N. Y., Act
of Congress of March 3d, 1879.

Glas Naroda

„Slovenskih delavcev v Ameriki.“
Izdajajoči in urednik: Published by:

FR. SAKSER,
100 Greenwich Street, New York, City.

Na leto velja list za Ameriko..... \$3.—
za pol leta..... 1.50.
za Evropo za vse leto..... gld. 7.50.
" " " pol leta..... gld. 3.75.
" " " četr leta..... gld. 18.00.
V Evropo pošljamo list skupno dve številki.

„Glas Naroda“ izhaja vsak torek, četrtik in soboto.

GLAS NARODA

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be Issued every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plače 30 centov, dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natajajo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembni kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališči naznamo, da hitrejš nadojemo naslovniku.

Dopisom po pošiljanju naredi: „Glas Naroda“, 100 Greenwich Street, New York, City. telefon 3795 Cortlandt.

Čast dela

Nedavno udeležil se je Samuel Gompers, predsednik največje delavske organizacije v Zjedinjenih državah, banketa, kterega je priredila newyortska trgovinska zbornica. Ko so se zborovalci z najdražimi jedili nastili in z najboljšim vinom pokrepali, vršilo se je več govorov in je toraj samo po sebi umeyno, da je tudi zastopnik „American Federation of Labor“ v daljšem govoru razmotril svoje načrte o delovanju združenega delavstva. V fraku in okrašen z belo ovratnico ter s cvetkom na prsih vstal je Gompers in govoril o „časti dela“. Trgovska gospoda, ki je sedel krog njega, kakor tudi vsi v Waldorf Astoria sbrani obrtni podjetniki, milijonjerji in bilionarji so pohvalno ploskali, ko so imeli zastopnika delavstva v svoji sredi.

Čast dela! Kaj to pomenja, dítamo najbolje v londonski „Justice“, katera se o tej stvari sledede izraža: „Zepet smo našli imenovanico v dopisu gospoda Prinsesa, profesorja slikarstva, na vodatvo kraljevega vseučilišča. Da svoje imenje najbolje izraziti, vzel je Millietovo sliko „Angelus“ vzhledom. „Čast dela“, v resnicu! Slika nam predstavlja umazani, starosti osieli, od skrbiv vrogli par, ktori, ko nasili zvonenje cerkvenih zvonov, z delom preneha in moli. Slika nam predstavlja skrb, žalost, zgubljene nade in vso ostalo bedo, ktero priznodi nepristano naporno delo. Toda čast dela — njo iščemo saman na sliki, v našej okolini. Delo je imelo čast, ko je bil umetnik delavec in delavec umetnik. Delo bodo dobili zepet čast, kadar bodo vsi zajedno in veselo delali. Toda v temovalnemu sužnjištvu ni čast in temovalni sužen nima časti.“

Tako piše londonska „Justice“. Gospod Gompers naj izvoli predati navedeno oceno o časti dela, predno bodo zepet v družbi svojih milijonarskih pobratimov v fraku in s cvetkom na prsih govoril o „časti dela“. Iz tega se bodo učili, da on slavi stvari, kterih sploh na svetu ni.

Mučenje domaćinov na Filipinih.

Po vzhodu krvolčnega španskega generala Weylerja so tudi Američani na Filipinskem otoku vstavili takovane „concentrado“ taborišča. Toda tudi ta vzhled španske bogoboječnosti in barbarstva „magazalcem“ Filipinov ni zadostoval, kajti tudi cvetke ostale „inkvizicionelne kulture“, pridele so poganjati v blaženem zavetju ameriškega imperijalizma.

Mučenje jetnikov bila je do sedaj izključno le španska specijaliteta. Ko se je pred par leti svetelo o mukah, kterim so izpostavljeni španski politični jetniki na trdnjavah Montjuich, protestiral je proti

takemu postopanju španske vlade vse civilizirani svet in vsem svetu je bilo jasno, da je kaj tacega moreče le v Španiji, kjer je ljudstvo duševno zaslepjeno, kjer moderna civilizacija iz gotovih vrokov še ni na nesrečno ljudstvo blagodejno vplivala in kjer so grozodejstva inkvizicije še vsakemu v spominu.

Da se pa z ozirom na tozadne grezodejstva — ali da se španski primerno izrazimo —, čednost, Španijo ne zamerimo, moramo, žal, izjaviti, da so si Američani po osvojitvi španskih pokrajin prisvojili tudi španske lastnosti in čednosti.

In zanesljivih virov se namreč poroča, da ameriški vojaki vjetre Filipince učijo, da jih tako prisilijo v naznanilo važnih filipinskih tajnosti in prostorov, kje imajo skrito orožje.

Glavni način mučenja, nazivajoči vojaki „vodenod zdravilo“. Vojaki polečajo namreč jetnika vznak na tla, kar stopi po jeden vojak na vsako roko in n go jetnika Potenčenje nešrečne kos lesa v ustrezni mu slijejo na glavo čeber vode; sko to ne pomaga, oziroma akcudi potem ničesar ne pove, ga enkrat „krstijo“. Neki ameriški vojaki, ki je popisal ta način mučenja, se o tej zadavi doslovno izraže: „Vojaki vjemajo poljubnega Filipinca in ga vprašajo, ako ve, kje imajo njegovi rojaci skrito orožje. V slučaju, da Filipinac ne ve ničesar povedati, ga pot ali šest vojakov vrže na tla. Jeden mu drži glavo, dobiti ga drugi drži za noge in roke. Potem ga prično zavljati z vodo, katera kmalu vse notranje organe napolui. Ko je žrta napolnjena do skrajnosti, obvezujejo je z vrvjo in sem ter tja vlačijo, dokler voda ne odteče.“

„V kolikor mi je bilo mogče dognati,“ nadaljuje omenjeni častnik doslovno, poslužujejo se vojaki vseh posadk popisanega načina mučenja. Daisiravno na ta način dobitimo tu pa tam par starih pušč, nam špansko postopanje pravzroči nepopisno škodo. Jaz osobno na tega mučenja še nikoli nisem videl, niti dopustil; toda videl sem jedino tako žrtev par minut po „krstu“. Usta nešrečnega Filipinca so kravala, ker so mu vojaki z bajonetom odprli usta. K temu moramo še prišteti razbiti obraz, žalostno lice in slabost radi prestalih muk, in slika tacega nešrečnega ostane človeku do smrti v spominu.“ Končno pristavlja isti častnik: „Tak način mučenja rabi so Španjolci po vsem otoku. Toda oni so to le redko keda vporabljali in le v slučajih, kjer so imeli dokaze, da je dotičnik krv. Američani pa počenjajo to pogostoma in celo v zabavol!“

Iz tega je toraj dovoljno razvidno, da Američani v tem poslu celo Špance prekosa. Kjer so slednji tole redkokedaj počenjali in le v slučajih, kjer so bili skoraj prepričani, da je dotičnik krv in tam kjer je bilo mučenje pod španskim gospodstvom redka pojava, tam je postal pod ameriškim gospodstvom vsakdanje in brez osira na krive ali nedoline.

Zaista, Američani imajo dovolj vraka zgratiti se nad grozodejstvi Angležev v Afriki in Indiji. Kar je najkrutejša vseh vlad, Španjolska vlad, krutega počenjala je le nepopolno delo proti onemu Američanom.

In v dejeli „junakov in prostih ljudi“ ni slišati besedice protesta!

Banka bankerot.

Detroit, Mich., 10. februarja. Tukajšnja City Saving's Bank je danes prenehala poslovati. Bančni komisar Maltz je naznani, da je podpredsednik banke F. C. Andrews banko spravil v zadrgo. Njegov brat je bandni blagajnik in je podpredsedniku tekem časa dal 662,000 dollarjev ne da bi se to ravnateljstvo vpr. Šal. Ljudske vloge snašajo \$8,062,405.

Vojna med Boerci in Anglijo.

Korupcija angleške vojske.

London, 8. februar. Dan za dnevnem se množe dokazi, da vlada med uradniki vojnega oskrbnika in oskrbovalci vojaštva iskreni spoznamo s katerga pomočjo vzajemno goljufajo svojo vlado. Nakupi vojnih potrebskih se od početka vojske nadalje niso vršili po trgovskih načelih in na ta način so špekulantje na stotisoč funkov Šterlingov „prislužili“ tem, da so z vlado sklenjene pogodbe drugim osobam prodali ter jih zopet z dobičkom poviili. Na ta način so pogodbo za mesec, ktera je veljala prvotno \$50,000, dogurali do \$1,000,000. Glavni činitelji pri tej zadavi so bili Cecil Rhodes in špekulant de Burs. Vojni minister Broderick je v vsem tem vedel, ker je pa najbrže dobil tudi on dovoljni delež dobička je naravno molčal. S takimi lopovščinami dandanašnji niti Američani ne morejo tekmovali.

Ako vojnemu ministru že ravno kar navedeno prouzoča obilo skribi, mu poveljnički polkov prostovoljev, kteri so se prideli protiviti, se bolj grene življenje. Broderick je zaprostovljelcev prestrogo odredbe, s katerimi vojaki niso zadovljivi. Med nezadovoljence so poveljnički najbolj priljubljeni polkov. Poveljnički so poslali Brodericku deputacijo, ktera pa ni hotel sprejeti. Vred tega je nezadovoljstvo postalo še večje, vendar se je batil, da bodo razni polki v kratkem pridelali strajkati, ali pa, da se bodo razšli.

Iz Pretorije se poroča, da je angleški major Leader napadel pri Clarksdorpu Boercev. Sedem Boercev je bilo usmrtenih, 181 vjetih. De Wet zopet v Švel.

London, 9. februar. Lord Kitchener brzjavlja v brezvapešnih potku Angležev, da bi vjeli boerske vredne ukrepe. Vred tega so se Boerci razdelili v male skupine in skušali angleške dete „prodreti“. On je odšel z malim številom Boercev proti Kronstadtu in Lindleyu. Tako je prišel po noči do angleških det med katerimi je nastala splošna zmešnjava, v kateri so Boerci srečno prodrli angleške dete v vili. Ostali boerski oddelki niso imeli toliko sreče. Padlo je 285 Boercev. Angleži so vplenili 700 konj in govedine.

Angleži zopet teperi. London, 10. februar. General Kitchener brzjavlja vojnemu uradu, da so Angleži v minolem tednu usmrtili 64 Boercev, 17 je bilo ranjenih, 574 vjetih in 57 se jih je vdalo prostovoljno.

Trideset milij od Fraserburga vplenili so Boerci 60 vozov živil. Vozove je spremljalo 160 pevcev in 60 konjenikov. Boerci so vzel seboj le 12 vozov, ostale vozove so sešgal. Boerci so usmrtili dva častočka in 12 mož; 48 Angležev je ranjenih.

Pri Balvinia napadli so Boerci tamožno angleško posadko; 10 Angležev je usmrtenih in 11 ranjenih.

Otroka se zadušila. Hôrki dr. R. Berlingerja, 6. ož. Sletna Jennie in Hattie Berlinger, sta se minolo nedeljo, vsled požara, ki je nastal v doktorjevem stanovanju v hiši št. 181, iztočna 74. ulica v New Yorku zadušili. Ogenj so hitro pogasili; škoda znaša le \$500.

Otroka se zadušila.

Minolo soboto zvečer pripetila se je v gestilni John Kilmurrayja na Grand ulici v Jersey City razstrelba dinamita, katera je gestilno izdatno poškodovala. K srsti ni bil uihče ranjen. Kdo je dinamitni napadel, ni znano; najbrže je koji proti alkoholu à la Carrie Nation nameraval Kilmurrayev alkohol uničiti.

Dopisi.

Federal, Pa., 5. februar. (Rojakom v pouk.)

V nedeljo dne 26. jan. popoldne prišel je sem nek rojak. Pri rojaku g. Juriju Kreku je vprašal bi bilo mogoče tukaj delo dobiti. Ko so mi povsdeli, da se delo dobi, je takoj prosil tudi za stanovanje, ter že isti večer prenočil pri rojaku J. Kreku. Spal je v gorenji sobi z ednim boarderom Janez Šubicem. Zadnje omenjeni mu je še pravil za kateri prostor (room) v rovu najnaprosi „boosa“. Naslednje jutro sta šla J. Krek in J. Šubic ob navadnem času na delo; J. Šubic se je še proti gospodarju pošiljal rekoč: „Denarje sem pa s seboj vzel“, v resnici jih je pa pustil v zgornji sobi v skrinji in kječ vzel seboj, ko je skrinjo zakleuil. Novo došli rojak je postal v spalni sobi do polu 8. ure; potem se je izrazil proti gospodinji, da gre do hossa zarad dela. Po preteklu nekaj minut se je pa zopet vrnil, ter povedal, da je že delo dobil, in da sedaj mora hitro editi na svoj prejšnji prostor po obliko itd; pravil je tudi, da se je boss jako čudil, ko ga je znaščevani prostor prosil, češ kaže bi on mogel vedeti, kateri prostori so prazni v jami. Obljubil je, da se z večernim vlakom zopet povrne.

Zvečer istega dne je bila večerja za novoga boarderja pripravljena, pa ga ni bilo z vlakom; mislili so, morda pride drugi dan, pa tudi zdes se zastoji čakali. Ker je bila med tednom ravno plača, hotel je J. Šubic v nedeljo na 2. sredočna spraviti nekaj denarja v listnico, ki jo je imel v skrinji. Ko skrinjo odpre, bilo je vse v redu, le nikoljaste ure ni opazil, ki jo je imel že dalj časa v skrinji, ker je bila pokvarjena. Siluo se je pa začudil, ko je potegnil listnico izpod oblike, ker od \$160 ki jih je imel v njej spravljene, ni bilo ne duha ne siluha. Priznati si je moral, da je že težko prislužene denarje okraden od dobrega rojaka, ki je pred tednom dne 8. februarja prerezal in širokem zvezlapi, na prsih sem pa že precej okrevl. Komaj sem delal leto dni, ko me je druga nešrečna obiskala, preje mi je pa levo nogo zlomilo. Hvala Bogu, da sem pri dveh podpornih društva v Frontenac, Kans., in s slovaškemu društvu v Pittsburghu, Pa. Upam, da ne budem mnogo oškodoval ta dva društva, da kmalu okrevam, kar mi Bog daj! Podrav rojakom, „Glas Narodu“ pa zelim obilo naročnikov in predplačnikov.

Mineral, Kans., 6 februar. Rojakom naznanjam tem potom, da me je nešreč obiskala due 16. januarja v rovu Štev. 7. Ta dan se je odtrgala skala in mi na desni nogi širok zdroblila in na prsi močno poškodovala; sedaj se pa nahajam v bolnišnici v Pittsburghu, Kans. Zdravniki pravijo, da mi bodo dne 8. februarja prerezali in širokem zvezlapi, na prsih sem pa že precej okrevl. Komaj sem delal leto dni, ko me je druga nešrečna obiskala, preje mi je pa levo nogo zlomilo. Hvala Bogu, da sem pri dveh podpornih društva v Frontenac, Kans., in s slovaškemu društvu v Pittsburghu, Pa. Upam, da ne budem mnogo oškodoval ta dva društva, da kmalu okrevam, kar mi Bog daj! Podrav rojakom, „Glas Narodu“ pa zelim obilo naročnikov in predplačnikov.

Anton Ceglar.

Kranjsko slovensko katoliško podporno društvo

sv. Barbare

v Forest City,

Pennsylvania.

ODBORNIKI:

JOHN DRAŠLER, predsednik;

ALOJZ KRES, podpredsednik;

MARTIN MUHIC, blagajnik.

GOSPODARSKI IN RAČUNSKI ODBOR:

JOSEF ZALAR, JOSEF BUCENEL,

JOHN ŽIGON, JAKOB TERČEK.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: J. Telban, Box 607, Forest City, Pa.

Glasilo „GLAS NARODA“.

Naravnostna črta med

ST. LOUIS in PUEBLO

znana kot

COLORADO KRATKA ČRTA.

Izborna postrežba in hitra vožnja.

Vsek dan vozita po dva vlaka.

Prodaja vožnje listke za izlete.

Natančnejša pojasnila so dobiti pri

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarija 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minn.;
I. tajnik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. tajnik: JOHN LOVŠIN, Box 291, Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŠEK, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNICKI:

IVAN PAKIĆ, Box 278, Ely, Minn.;
MIKE ZUNIĆ, 481-7th St., Calumet, Mich.;
JOSIP GORIŠEK, 5188 Ruby St., Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN KERŠIŠNIK, predsednik, Box 138, Federal, Pa.
JOHN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
FRANK VLAHOVIĆ, 1202 S. 13th St., Omaha, Nebr.

PRISTOPILI:

K društvu sv. Barbare štev. 24, Hackett, Pa., Frank Koncilia roj. 1863.
Društvo šteje 21 udov.

K društvu Sladko Ime Jezus štev. 25, Eveleth, Minn., Janez Ambrožič
1876, Frank Rihar 1878, Matija Terdan 1858.
Društvo šteje 80 udov.

Josip Agnitch, I. tajnik

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnič
Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govšek,
Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Roparski napad.

V Union Corners, Eastchester, N. Y., napadel in streljal je mimo soboto neki lopov na farmerja Ferdinand Kelpserja. Slednji je smrtno ranjen. Lopova niso našli.

Zastrupljenega zaprlj kot pljanca.

Rye, N. Y., 9. februar. V tukajnjem zaporu je umrl danes nepoznani, kacič 60 let star, mož, katerga je našel neki policijski na ulici. Mislač, da je pijan, ga je dovedel na policijsko postajo, kjer so pa spoznali, da se je sam zastrupil. Rešitev je prišla prepozno.

Petnajstletni samomorilec.

V Paddie zavodu za vagojo dečkov v Trentonu, N. J., obesil se je dne 10. t. m. petnajstletni Claire Hammun v svoji sobi. Kaj je dečka gušlo v smrt, ni znano.

Naseljniški vlak ponesrečil.

Vanceboro, Me., 10. februar. Proti zapadu vozeči naseljniški vlak „Canadian Pacific“ železnice je danes dve milji izčisto od Moosehead padel raz tir. Mladi naseljenec ne posnanega imena je bil usmrten. Dvanajst je ranjenih. Ostale na seljniku so s poselnim vlakom odvili dalje.

Nezgode na železnicah.

Grander, Ind., 8. februar. Posebni gledališki vlak „Grand Trunk“ železnice, zadel je včeraj popoludne z vlakom št. 25, Big Four železnice na krišpotu obej prog; prvi vlak je padel raz tir. Le dve osobi sta ranjeni.

Seattle, Wash., 11. februar. Pri po staji Lake je včeraj zveden padel tovorni vlak Seattle - Summar proge „Northern Pacific“ raz tir. Kraj tira podrla se je velika skalo in padla na tir. Vlak je z vse hitrostjo zavozil v skalo. Kurilec je bil na mestu usmrten. Razvaline so zgorele.

Tobačni trust kupuje tovarne.

„Continental Tobacco Comp.“, katera je del tobačnega trusta, ku pila je veliko tobačno tovarno „Spalding & Merricks“ v Chicagi in vse tovarne „Stewart Snuff Co.“ v Clarksville, Tenn.

Trije rudarji usmrteni.

South McAlister, I. T., 10. februar. Ko so se danes sjetrjavljali rudarje v rov, vtrgal se je vpenjača. Trije rudarji so bili na mestu usmrteni.

Dva bepuna obesili.

Manila, 10. februar. V Guinobata, pokrajina Albay so dne 7. februar v prisotnosti 3000 oseb obesili dva samoraka beguna sotnje E. devetega polka konjice. Oba sta v minule avgustu včela in se v vstasi bojevala proti Američanom. Obešanje je vršilo v redu.

Rooseveltovin sin bolan.

Grotou, Mass., 10. februar. V tukajnjem mestu je zbolel sin predsednika Roosevelta, Theodor Jr. za pljučnico.

Ker je bolezen silno nevarna, po hitla je gospa Roosevelt k svojemu sinu, kteri obiskuje tukaj šolo. Stanje bolnika je včasno slabše.

Angleška vojna ladija „Egeria“ zgubljena.

Vancouver, B. C., 8. februar. V mornarskih krogih pričeli so skrbeti za angleško vojno ladijo „Egerijo“, katera je pred dvema tednimi odplovila na Veliki ocean, da išče zgubljeno vojno ladijo „Condor“. Od onega časa ni bilo o „Egeriji“ nihcesar več čuti in se je najbrže tudi ona potopila. Mornarji parnika „Queen City“ našli so na zapad nem obrežju otoka Vancouvera dele razbitne ladije, kteri so najbrže od parnika „Egeria“ in ne od „Condora“.

Drobnosti.

Nad 2000 naročnikov ima sedaj „Glas Naroda“, kar je v istini lepo. Ako nas bodo vši ti naročniki dočno podprteli je v istini malenkost list trikrat na teden izdajati; dobre volje nam ne manjka.

Vodoved za Kranj in okolico. Okrajsko glavarstvo je obvestilo kranjsko občino, da je poljedelsko ministrstvo odobrilo vodovedni načrt za Kranj in okolico ter obljubilo za enkrat prispevati 40 vodstkov v vsem skupnini troškom.

Umrl je bivši župan v Škofjeloški. Umrl je bivši župan v Škofjeloški. Valentin Sušnik N. v. m. p.!

Premogovo žilo pri Voanjih Gorics pri hiši Janeza Pezdirja sta baje našla kajžaria obrutnika Fr. Stanonik in Fr. Rogovšek. Kajžaria že sanjata o — milijonih!

Berlin, 8. februar. Na Ogrskem so politični krogi vedno bolj prepričani, da Avstrija v Nemčiji nima iskati pravega prijatelja in zaveznika. Nemčija se v svoji zunanjosti politiki na Avstrijo niti ne ozira.

Berlin, 8. februar. Minister inostranih zadev naznana, da Nemčija ne namenava monopolizirati rudarstva v kitajske pokrajini Shantung. Nemško vojaštvo v Tientsinu tudi ne ostane stalno.

Berlin, 8. februar. Nemške kolonije stanejo Nemčijo ogromne svote denarja, ne da bi prinašale kak dobitek. V vseh nemških naselbinah v Afriki in na avstralskih otokih živi le 3762 Nemčev, večinoma uradniki, častniki in njihove soprote ter otroci. V minomej letu je vsaki kolonist veljal „ljubo domovino“ 6000 mark. V zadnjih petih letih so se izdatki za kolonije pomnožili od 7 na 19 milijonov.

Berlin, 9. februarja. Vlada namenava nakupiti premogove rove na Westfalskem za 58 milijonov mark.

London, 10. februarja. V doljeni zbornici je včeraj minister naznani, da bodo Angleži ostavili Wei-Hai-Wei na Kitajskem. Tudi sameravano gradenje trdnjav bodo opustili.

Hongkong, 10. februarja. Iz Cantonu se brzjavlja, da so Kitajci v Fa-Yenu počitali tamčno poslopje nemškega misijona. Misijonarji so se rešili.

Bruselj, Belgija, 10. februarja jutri je pričakovati večji demonstraciji, ktere namenljajo pririditi delavci za splošno glasovanje. Delavci so zapretili, da bodo obkolili državno zbornico. Vojaštvo straži vsa vladina poslopja.

Rim, 11. februarja. Kralj Viktor Emanuel je ponudil parlamentu, naj vlada zniža njegovo „plačo“ in naj se denar porabi v druge svrhe.

Snežni viharji v Angliji.

London, 8. februar. Megla in snežni vihar vladata po vsej Angliji in Irskej. Poleg tega je tukaj tak mraz, da ga že 20 let ni pomniti.

V Londonu smo imeli danes doppudne popolno temo; poulični prostor je več ur počivali in ladjeplovstvo na Themsi in Mersey je bilo skrajno nevarno. Z delom na prostem so morali v raznih krajeh prenehati. Na Škotskem je ves promet ustavljen.

London, 9. februarja. Valedoste megle zadel se je na Themsi in vodni parnik. Parnik „Poplar“ zadel je s francoskim parnikom „Cordillera“ in „Marocco“ skupaj. Vsi trije parniki so se potopili. Potniki in moštvo so se rešili.

Štih vojakih in v Mehiki je prejel več medalij. Bodite mu lahka bratska zemlja!

* * *

Novice. — Dne 26. jan. je minolo 50 let, odkar je umrl na Dunaju J. o Kollar, veliki pesnik slovenske vzhajemnosti. — Kurjači Lloydova parnika „India“ v Trstu so ostavili delo, ker so zmanjšali zviranje plače. Parnik pa je najel nove kurjače ter odpel.

Žena župana v Cefalu pri Palermu, Margita Ortolani je imela dalje časa ljubavno razmerje z nemškim orožnikom. Ko ga je pa ne davno odslovila, priplatal se je v noči v njeno spalnico ter jo zboldom hudo ranil. Na njeno klicanje je prihitel 17letni sin, ter ustretil materinemu ljubomoru. Pa tudi mati je v par minutah izdihnila. — Blizu Harkova na Rusku so našli na progi mrtvega veleindustrijca Kovalevskoga, katerega je neznan zločinec v železniškem kraljevstvu umoril in opropal, potem ga pa skozi okno vrgel. — V „Concordia“ v Budimpešti je še trajal 26. jan. požar. Iznova so se poneparele v plamenu štiri osobe, dve ognjegasca in dva milinari. — Na topničarskem parniku „Kondor“ blizu Vigo razstrelil se je kotel. Izmed 22 mož sta mrtva dva mašinista in eden mornar, pet mož pogrešajo, a ostali so razun dveh vse ranjeni. — Divji mrjasec je raztrgal v zoologičnem vrtu v Baslu 30letnega parnika Schöpfina, komu je hlev snati. — V Budapešti je načel našel mešnar na glavnem v cerkvi na altarju umorjeno dete — V Przemyslu se je ustretil polvelnik 45. brambovske divizije. Pierer pl. Esch. Bil je skrajno nervozan. — Na kolodvoru v Budimpešti se je sporekel vojaški nam. zdravnik Beremozy z nekdamo. Zdravnik je potegnil sabljo ter damo s štirimi udarci pobil našte. — Acetilenski plin se je razpolabil v nekem hotelu v Eglebeni pri neki društveni veselicu. Težko rečenih je bilo 28 osob. — V Curihu je pretrpel 28letni mehanik Duckmant svoji ženi in dvema otrokom vratov, potem pa seba ustrelil. — Najevečja razstrelba z dinamitem se je izvršila nedavno blizu Ankone. Izvrtali so neko goro ter vložili 24 centov dinamita. Razstrelba je bila grozna. — Dež z elstričnimi tokami se napravili v japonski provinci Tukušini. Isčilili so baje na način zgodostno detja. — Nik. Kristič, ki je umrl v Beogradu, je bil bivši varuh kraljev Milana in Aleksandra ter edaj ni identičen z vzhodnopravoslavnim predsednikom istega imena. — V Kaiserstuhlu ob Donavi je zgorela volna barvarica. Škoda znasa nad 100 000 kron.

Zgodbo. Anže (pridružil je kuhi): „Mati, Marica te prosi, da bi h gulaš, katerga uprav sedaj kuha, zaigrala čardaš!“

Tudi znak. Trgovec (svojej ženi): „He Nežika, gospod Meierju gotovo dopade naša hči, ker me je za posojilo prisilil!“

Porednež. Mati: „No Tonček, ali si teti pokazal spisovnik, da vidi kake čačke pišeš?“ — Tonček: „Ne, nisem.“ — Mati: „Kaj si jezja pokazal?“ — Tonček: „Jezik!“

Theorijska in praktika. Zdravnik (srečujejoč trampa, ki je pil žganje iz steklenice): „Vi ne bi smeli žganje pit, to le dozdevno ogreje, potem vas bude še bolj zeblo.“ — Tramp: „Gospod, bodem pa potem zopet pil!“

Slab sin. 1. prosjak (tovariš, ki je sina pretepal): „Zakaj pa tako hudo pretepaš sin?“ — 2. prosjak: „Ker je nič vreden, ta lopez! Včeraj je ta osel našel cekin in ga je — dal nazaj lastniku!“

Zgovor. Gospa: „Zopet ste mi ubili lepo skledo!“ — Služkinja: „Meni je samo iz rok padla, drugo se je samo zgodilo.“

Bahač. Gost: „Kaj mi pripovedate danes?“ — Nataškar: „Močno pol race poljubno?“ — Gost: „Ne, z vsakim človekom ne jem raco v družbi. Meni prinesite celo raco!“

Različni nazivi. Prva prijateljica: „Več kako me moj mož vedno naziva? „Moj ljubi zaklad“, mi pravi.“ — Druga prijateljica: „Moj mož pa meni pravi moja, draža žena!“

Vrednost predmet. Mož (ženi): „Nikakor ne smeš pripovedovati, da je naš Jožek požrzel cekin, ker naposled ga nam še kdaj ukrale!“

Kurz.

Za 100 kron avstrijske veljave treba je dati \$20.57 in k temu še 15 centov za poštino ker mora biti delno pošiljatev registrirana.

Prošnje.

Rojak Jakob Menigat, doma iz Zelenih pri Idriji je zadnjo soboto v novembrovem ponesrečil na spolzki cesti v sicer nesrečno padel in si nogo pod kolonom zlomil. Prepeljali so ga k rojaku in tam se desil leži. Ta rojak je prišel minolo poletje v to delo, delal bolj slab in še kar je zaslužil poslast svoje družini, ki je v velikih potreb doma v fal, da tudi ni v nobenem podpornem društvu, zato se siromak nahaja v veliki potrebljenosti. Rojake prosim za kak miličar, ker mu je kaj nihče.

Box 113 Midway, Pa., Wash. Co.

Matična Regina, Box 181 Claridge, Pa.

Zahvala.

Podpisani se ščrno zahvaljujem rojaku, ki so mi v stiski pomagali in darovali \$17.25, posebno po rojaku John Vojski, ki se je počudil zame. Velika nergoda me je obiskala, ker mi je žena že 10 mesecev bolna in imam dvoje malih otrok. Še enkrat ščrno hvala vsem v Bog Vam povrni.

Anton Merlak, Houston, Pa., 8. februar 1902.

OPOMIN.

Vse one rojake, ki so mi kaj na dolgu ostali opominjam tem potom, da poravnajo imajo povrnati v teku 14 dni, ker drugače jih bodo v listini navedel z vsem imenom in sveto koliko mi kdo dolguje.

Sebastian Skaberne, 1770 St. Clair St., Cleveland, O.

NAZNANILO.

V carinarskem uradu v Baselju, Švica, načrta se kovček naslovjen na g. Rommel &

